

Vragen en opmerkingen Kadernota 2020 Valkenburg a/d Geul

Compliment voor de aanpak van het college en serieuze uitwerking scenario's, er is bewust nagedacht over kans en mogelijke impact van de financiële risico's waarmee de gemeente de komende jaren geconfronteerd zal worden.

Een vraag vooraf:

Door de VVD is op 14 maart 2020 een artikel 32 brief ingediend met betrekking tot uitstel van betaling van lokale lasten voor ondernemers.

Op 25 maart 2020 werden wij geïnformeerd middels raadsinformatiebulletin 20.21 dat er inderdaad lokale maatregelen werden genomen, onder andere uitstel van betaling precario-belasting 2020, reclamebelasting 2020, gemaklijkhedenretributie, marktgelden 2020, BIZ, uitstel toeristenbelasting etc.

Op 8 mei 2020 hebben wij intern binnen de gemeentelijke organisatie nog vragen en suggesties ingediend. Er zouden nog raadsnota's volgen met betrekking tot de lasten voor ondernemers.

In het presidium-overleg van 15 mei 2020 is gesproken over corona-maatregelen die nog in het college dienden vastgesteld te worden voordat deze aan de raad voorgelegd konden worden, met als bijlage de concept raadsnota's. Op 19 mei 2020 is in het college met betrekking tot de corona-maatregelen besloten "om een en ander nader uit te werken en besluitvorming door de gemeenteraad voor te bereiden. Deze raadsvoorstellen zullen worden betrokken bij de kadernota."

Vraag: worden deze raadsvoorstellen nog gecompliceerd voor de raadsvergadering van 6 juli 2020? Een en ander kan pas worden uitgevoerd als de raad akkoord is. Wij zien deze raadsvoorstellen graag tegemoet.

Dan nu de kadernota zelf.

1. Onzekere factoren kunnen significante impact hebben op de financiële cijfers:
 - a. Wat wordt het financiële resultaat 2020?
 - b. Welk crisis-scenario is het meest realistisch voor de komende jaren?
 - c. Wat wordt de definitieve invulling van de Polfermolen?
 - d. Wat wordt de korting op de uitkering (incl. soc. domein) uit het gemeentefonds voor kleine gemeenten (< 20.000 inwoners) en wanneer wordt deze bekend gemaakt?
 - e. Hoe hoog worden de algemene uitkeringen uit het gemeentefonds (uitkomsten mei- en septembercirculaire)?
 - f. Hoe hoog wordt de tegemoetkoming vanuit het rijk voor de gedeerde gemeente-inkomsten tijdens Corona-crisis?

Met zoveel onzekerheden en vraagtekens is het vrijwel onmogelijk om op dit moment een realistische verwachting voor de naaste toekomst te geven.

Het maximaal haalbare is om in dit stadium proces- en procedure-afspraken te maken. Politieke voorkeuren worden hierdoor ondergeschikt aan de realiteit.

2. Gekozen scenario's:
A: economisch herstel in 2021
B: normalisatie pas in 2022
C: structurele impact Corona-crisis op gemeentelijke financiën
zijn stuk voor stuk realistische scenario's.

De voorspellingen m.b.t. een spoedig herstel van de economie van vooraanstaande economen zijn redelijk pessimistisch. Het herstel van de financiële crisis (start 2008) heeft jaren geduurd. Ook de maatschappelijke discussies rond ongelijkheid, klimaat (CO2), solidariteit (in Europa) en noodzakelijke omvormingen (oplopende schulden en begrotingstekorten) zullen een spoedig economisch herstel vertragen. Zeker is, als er een tweede golf aankomt met een hernieuwde lock-down, dat de impact op de wereldeconomie desastreus zal zijn en de effecten nog jaren voelbaar zullen zijn. Op grond van deze ontwikkelingen zou ons advies op dit moment zijn om van het meest sombere scenario (C) uit te gaan.

3. Het is een prima gedachte van het college om een nieuwe bestemmingsreserve "Bestemmingsreserve financiële gevolgen Corona-crisis" te vormen. Hierdoor creëer je nu reeds financiële ruimte om tijdig noodzakelijke maatregelen te kunnen treffen. Vorming van deze reserve via:
a. de winstbestemming 2019:	€ 2,2 mln.
b. overheveling uit de algemene dekkingsreserve	€ 1,0 mln.
c. aanwending onvoorzien	€ 0,2 mln.
Totaal	€ 3,4 mln.

is prima.

Wij vragen wel aandacht voor de hierdoor beperkte ruimte voor het investeringsprogramma.

In het meest sombere scenario zal dit bedrag niet voldoende zijn om alle financiële risico's af te dekken.

Het verstrekken van mandaat aan het college (tot een maximum van € 250.000), lijkt ons alleszins redelijk gelet op de noodzakelijke snelheid van bepaalde acties en de mogelijke vertraging van dit proces via de gebruikelijke route via de raad.

Wel uiteraard verantwoording achteraf door het college aan de raad.

Ook de formele goedkeuring door de raad van de door het college voorgestelde "Corona-maatregelen" is volgens ons helder en aannemelijk.

Wij zouden graag een uitleg krijgen waarom er niet voor is gekozen om € 1,0 mln te putten uit de strategische reserve. Dan kan de algemene dekkingsreserve in tact blijven voor de uitvoering van de plannen die er al zijn.

4. De meeste voorgestelde punten per programma spreken voor zich en behoeven nauwelijks verdere toelichting.
- Wij hebben wel aandacht voor de totstandkoming van het accommodatiebeleid. Hier blijft het college nog redelijk vaag over. We hebben het over de concrete invulling van het accommodatiebeleid. Kunt u al enig licht schijnen over de consequenties van het accommodatiebeleid op de begroting?
 - Voor wat betreft het sociale domein (met name WMO en Jeugdzorg) is het opvallend dat heel veel gemeenten (ook in het heuvelland) grote zorgen hebben

over de reeds bestaande tekorten en dreigende tekorten voor 2020 en latere jaren. De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn volstrekt ontoereikend om deze continu stijgende uitgaven op te kunnen vangen waardoor er op niet wettelijke taken moet worden bezuinigd. Valkenburg schijnt hier ogenschijnlijk (nog) geen last van te hebben. In ieder geval niet in 2019 en voor 2020 en latere jaren wordt door het college nog niet aan de bel getrokken. Ons is niet geheel duidelijk waarom Valkenburg het ten opzichte van andere gemeenten zo “goed” doet. Is dit toevallig (samenstelling van de bevolking) of is dit een gevolg van bewust beleid?

- c. Interessant is de voorgenomen externe organisatiescan. Aan de hand daarvan zal duidelijk zijn hoe de dienstverleningsnorm na 1 jaar op peil gehouden kan worden. Tevens zullen de uitkomsten van dat onderzoek worden gebruikt om mede richting te geven aan de vraag welke (regionale) samenwerkingsvormen gewenst en/of noodzakelijk zijn.
Wordt de (volledige) raad betrokken bij de opdrachtformulering? Zo nee, waarom niet?
Wij stellen voor om een begeleidingsgroep vanuit de raad te formeren om de onderzoeksvraag te formuleren. Graag uw reactie.
- d. Ons is ter ore gekomen dat volgens de kadernota Meerssen met de Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs is afgesproken dat de sluiting van de Stella Maris locatie Valkenburg een jaar later dan contractueel is afgesproken zal plaatsvinden en leerlingen niet in twee maar in drie fases worden overgeheveld.
De in de kadernota Valkenburg genoemde hierdoor gemiste jaarlijkse opbrengsten ter hoogte van € 353.000 zullen dus vanaf 2022 in drie jaar (afhankelijk van het aantal overgeheveldde leerlingen) in de meerjarenbegroting moeten worden verwerkt.
5. Zoals reeds aangegeven onder punt 2 is het, gegeven de grote onzekerheden, op dit moment vrijwel onmogelijk om een realistische verwachting voor de naaste toekomst af te geven.
Stel dat we daadwerkelijk afstevenen op een tekort van 6 miljoen euro. Hoe zal dat gedekt worden?

Vragen en opmerkingen Concept jaarstukken 2019 Valkenburg a/d Geul

1. Speerpunt 15 “Ontwikkelen visie en uitvoeren masterplan toerisme en horeca”
Pag. 19 *Nieuwe fase economische samenwerking Zuid Limburg*
De economische samenwerking in Zuid-Limburg zal een nieuwe opzet krijgen, met een sterkere betrokkenheid van de kleine en middelgrote gemeenten. Hiermee is jaarlijks een bedrag gemoeid van € 6,- per inwoner, dus afgerond € 100.000,-. Daarbij wordt uitgegaan van deelname van alle Zuid-Limburgse gemeenten.
Meerssen is al afgehaakt, wat zijn de consequenties als meerdere gemeenten gaan afhaken?

2. Programma Algemene taakvelden Pag.66
Met name op overhead wordt per saldo (baten/lasten) veel minder uitgegeven dan begroot (€ 0,8 mln.) Dit wordt o.a. veroorzaakt door lagere afschrijvingskosten (€125.000?); lagere kosten automatisering (€ 167.000?); lager rentekosten (€ 231.000). Deze posten hebben voornamelijk betrekking op een andere systematiek (deel als gevolg van de nieuwe regelgeving (BBV).
Heeft dit alleen maar tot een verschuiving geleid (lagere kosten overhead, hogere kosten bij de programma's)?

3. Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (pag. 80)
De taakstelling op het sociaal domein is door diverse ontwikkelingen gewijzigd van een aanvankelijk positief saldo van € 111.802,- naar een negatief saldo van € 388.067,- bij de samenstelling van de najaarsnota. De realisatiecijfers van het sociaal domein laten een voordelig saldo zien van € 264.014,-, waardoor uiteindelijk, conform raadsbesluit, een bedrag van € 124.053,- is onttrokken aan de egalisatiereserve sociaal domein.
De onttrekking aan de egalisatiereserve sociaal domein is niet duidelijk als er sprake is van een voordelig saldo?

4. Weerstandsvermogen en risicobeheersing (pag. 94)
Niet duidelijk is hoe het weerstandscapaciteitsbedrag wordt berekend in relatie tot het maximale schadebedrag en de risicoscore (kans x impact)?

Automatisering en informatisering (pag.108)

Gelet op de risico's die zich onlangs hebben voorgedaan (hack Universiteit Maastricht), lijkt het zinvol om een deskundig bureau (externe accountant of meer gespecialiseerd bureau) een onderzoek te laten doen naar de risico's rond de software, IT-infrastructuur (inclusief datacommunicatie), informatiebeveiliging en de IT-beheerorganisatie.

Een en ander valt niet onder de jaarlijkse opdracht inzake de controle op de jaarrekening aan de externe accountant.